

**Szemüveg
Szemünk fénye**

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

3. évfolyam

**Programcsomag:
Én és a világ**

A modul szerzője: Dobos Orsolya

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	8-9 éves
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A látás és a látás szervének bemutatása
A modul témái, tartalma	Témák: Testünk és életműködéseink: látás Tartalom: Tapasztalatszerzés a látáshoz kapcsolódó tevékenységek terén, a tapasztalatok feldolgozása.
Megelőző tapasztalat	A szem mint érzékszerv, a látható tulajdonságok felismerése, megkülönböztetése más tulajdonságoktól
Ajánlott továbbhaladási irány	Más érzékszervek működésének megismerése, a szem működésének megismerése
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: önmegismerés, tudatosság A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információgyűjtés Társas kompetenciák: együttműködés, empátia a fogyatékkal élők iránt
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és természet, Matematika, Anyanyelv, Művészetek Tantárgyakhoz: természetismeret, matematika, magyar nyelv és irodalom, vizuális kultúra Modulokhoz: Mitől (ne) féljünk?, Segítségkérés, segítségnyújtás, Idős emberek, Biztonság otthon és az utcán, Sokfélék vagyunk
Támogató rendszer	Judy Hindley – Colin King: <i>Hogyan működik a test?</i> Kaposi László (szerk.): <i>Játékkönyv</i> Szemtorna. http://www.holgyvilag.hu/index.php?apps=cikk&cikk=11070 http://www.kettesy.sulinet.hu/fejleszt.htm

Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a modul anyaga három tanórán dolgozható fel. Javasolt az órákat egy héten belül megtartani. Ha az osztály el tud mélyülni hosszabb ideig egy témában, megtartható a három óraegy nap alatt is. Szünetet a II/b, illetve a II/h feladat után érdemes tartani.

Térelrendezés: a modul nem igényel különösebb teremátrendezést, megoldhatóak a feladatok a megszokott körülmények között. Három térigényesebb feladat van: az I/b A, a II/i C és a III/b C része. Az I/b A feladata előzetes felkészülést igényel: két halmaz metszetet is tartalmazó képét kell a földre rajzolni. Ez talán elfér egy nagyobb osztályteremben a padok előtt-mögött, de ha közel van az udvar, oda is ki lehet menni. Ha nincs lehetőség a földre krétával rajzolni, színes fonal leragasztásával is ábrázolhatjuk a halmazokat. A II/i C és a III/b C feladataihoz

átrendezhetjük a termet a gyerekekkel – igény szerint. Az *Időfelhasználás*ban ezek után a feladatok után javasoltam a szünetet, így a padok visszarendezése óra után megoldható.

Eszközök:

- *a tanítói segédanyagból:* képek, visustábla;
- *a tanulói eszközrendszerből:* munkafüzet, szóképek, szövegképek, a kivágható sárkány; *saját beszerzés:* színes kréta vagy színes fonal, zseblámpa, tükör, ceruza, olló és ragasztó, újságból kivágott arcképek vagy fényképek, filctoll, papír, színes ceruza, csörgőlabda, építőkockák, sálak, kendők a szembekötéshez, karton, nem fogó golyóstoll.

Csoportok: a modul feladataihoz a gyerekek szimpátiaválasztása alapján 3–5 fős csoportok kialakítását javaslom. Vagyis: mondjuk el a gyerekeknek, hogy mi lesz a feladat, beszéljük meg, hogy milyen szereplőkre van szükség, és a különböző szerepeket vállaló gyerekek közül azok legyenek egy csoportban, akik szívesen dolgoznak együtt. (Ez alól a II/h C feladat kivétel: A sárkányt összeállítani nem könnyű. Azoknak a gyerekeknek megy könnyen, akiknek jó a térlátása, ezért ehhez a feladathoz ajánlom, hogy a képességek szerint heterogén csoportot állítson össze a tanító.) *Páros feladatok:* mivel végrehajtásuk során a gyerekeknek szorosabb fizikai közelségbe is kell kerülniük, ezért fontos, hogy olyanok legyenek párban, akik szívesen dolgoznak együtt.

A tartalommal összefüggő differenciálási javaslat: ha csökkentlátó vagy vak gyerek van az osztályban, feltétlenül használjuk fel az alkalmat arra, hogy növeljük iránta az empátiát. Döntsük el – szülővel, gyógypedagógussal megbeszélve –, hogy ő milyen módon vegyen részt a tevékenységekben.

Értékelés: a modul több feladatába beépül. A lezáró rész a feladatait használhatjuk arra, hogy értékeljük a teljes folyamatot. Az egyik szempont az elsajátított tudásanyagra fókuszál. A III/a feladat után a gyerekeknek adjunk visszajelzést, hogy a tanult ismereteket tudták-e felidézni és használni az adott feladat során. A tanító számára fontos szempont: a levezető játékokban mennyire tudnak a gyerekek magukra és egymásra figyelni. A gyerekeknek csak akkor adjunk erről visszajelzést, ha az pozitív. A levezető játékok után tervezett értékelő részben a gyerekek értékeljenek. Értékeljék saját és társaik, valamint a tanító tevékenységét.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

- P1 – Bevezető asszociációs játék
- P2 – Kik viselnek szemüveget? I.
- P3 – Kik viselnek szemüveget? II.
- P4 – A szem részei I.
- P5 – A szem részei II.
- P6 – Mit csinálsz, ha nem látsz?

P7 – Hogyan mondd el annak, aki nem lát?

P8 – A szem egészségének védelme I.

P9 – A szem egészségének védelme II.

P10 – Milyenek vagyunk?

Diákmelléletek

D1 – Képek

D2 – Felmérés

D3 – Keresztrejtvény